

6 tips voor het maken van een beoordelingsschaal of -schema

Heb je onze stappenplannen voor het maken van een beoordelingsschaal en -schema gelezen? Dan hebben we hier nog wat extra tips die je kan gebruiken om je eigen schalen en schema's nog beter te maken.

1. Beperk je tot max. 5 vaardigheden

Bij complexe productieve vaardigheden zoals schrijven en spreken is de neiging vaak groot om veel verschil-lende deelvaardigheden in je beoordelingsschaal op te nemen (zoals woordenschat en grammatica). Zo wordt je schema echter moeilijk te hanteren en is de kans groot dat er veel overlap is.

Het kan handig zijn om de deelvaardigheden in twee rondes te bepalen. In de eerste schrijf je alles op wat relevant kan zijn, in de tweede voeg je ze samen tot een beperkt aantal clusters.

2. Zorg dat je het hele spectrum dekt

Dan weet je zeker dat je de vaardigheid op de juiste manier en in zijn geheel beoordeeld. Plus, zo voorkom je dat alle scores dicht bij elkaar komen te liggen en je dus geen onderscheid meer kan maken tussen leerlingen.

3. Zorg voor een balans tussen gedetailleerd en praktisch

Hanteer dus korte beschrijvingen en beschrijf alleen observeerbare eigenschappen die relevant zijn. Zorg er ook voor dat de beschrijvingen niet met elkaar overlappen. Stem met je collega's af hoeveel detail jullie fijn vinden.

4. Kies niet te veel vaardigheids-niveaus, maar minstens drie

Als je slechts een onderscheid maakt tussen twee niveaus of schaalpunten, kunnen leerlingen het idee krijgen dat hun inzet niet altijd beloond wordt. Met te veel niveaus is het echter lastig om concrete gedragingen per niveau op te schrijven.

5. Vermijd normatieve taal (bijv. 'slecht'), zeker voor lage niveaus

Beoordelaars geven liever geen negatieve oordelen en vermijden dan het gebruik van de lagere niveaus. Geef in plaats daarvan aan voor elk niveau wat leerlingen moeten kunnen.

6. Zorg dat je voor alle niveaus dezelfde kwaliteiten beschrijft

De beschrijvingen voor de hogere niveaus moeten dus gaan over dezelfde observeerbare eigenschappen (zoals woordgebruik en grammatica) als de beschrijvingen voor de lagere niveaus.